

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 "			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre . . .	5 "			
Egészévre	20 "			

Meghívó.

Tisztelettel kérem a debreceni I. választókerület Csapó- és Péterfia-utcai szabadelpárti választmányainak tagjait, hogy e hónap 14-én szombaton d. u. 5 órakor sziveskedjenek a **Bikaszálló cukrásztermében országgyűlési képviselőjelölés ügyében tartandó értekezletünkre** lehetőleg teljes számmal megjelenni.

Debrecen, 1905. január 12.

Csiky Lajos.

I. ker. szabadelpárti elnök.

ROSTA.

Egy volt miniszter . . . egy előkelő államférfi . . . közéletünk egyik kitűnőse . . . Tetszik tudni kit rejtenek az efféle politikai álarok? Rendesen valamely ravasz ellenzéki rókáskát, a ki ott ólálkodik a közvélemény udvarán s csirke pecsenyére éhes és így szeretne hozzájutni.

Kivált ilyenkor a politikai farsang idején kötve higyjünk az álarcos komának!

Ime a legujabb sütet. Polonyi (van-e ki e nevet nem ismeri?) állítólag beszélgetett Wekerlével, aki magyarán megmondta neki, hogy Tisza már megbukott és most ő (nem Polonyi, hanem Wekerle) következik!

Wekerle persze rögtön megcáfolta a híresztelést.

Pedig ez fölösleges volt. Az egész ország a nélkül is tudta, hogy egy szó nem igaz a kis meséből. Hiszen Polonyi mesélte!

*

Ki győzön? A szövetkezeti hazafiak pártja? vagy a nemzeti többség pártja?

Ezt a kérdést könnyű megoldani, meg is oldódott már régen. De az alkotmányos keretek megkivánják, hogy a törvényes döntés majd csak január 26-án kapja meg a szentesítő záradékot.

Addig pedig a választási pártirodáknak készítik a hadi terveket Kuroki, Kuropatkin, Nogi és Stösszel, akarom mondani Márton Imre, Degenfeld József, Bőr és Karag tábornokok.

Holott talán nem is a generális urak hadi tervén mulik majd, hogy a szövetkezett hadak nem fognak győzelmet aratni.

Az egész kudarcnak az a csekélység lesz az oka, hogy kevés tölesér találtatódik Debrecenben, a mely töleséreken be lehetne a 48-as civisek fejébe tölteni azt a hazugságot, hogy a 67-es ujpártira szavazni nem elvételadás.

*

Páros ivü szép szívárvány koszoruzta keletet, ezt zengi a költő.

A szívárvány a reménység égi lobogója a színes arany hid, melyen az emberi sóhajlás a magasba suhan.

Jóságos szíve lehet a debreceni középonti választmányának, hogy a választás napját és hivatalos adatait hirdető kiáltványt a szívárvány minden színét viselő hatféle papirosan nyomatja.

Ezzel a szívárványos határozatával talán azt akarja jelképezni, hogy a győzelem reményéhez minden jelöltnek, minden szavazónak joga van . . . egészen az eredmény kihirdetéséig.

Akkor azután hat jelölt szemében hirtelen beborult az ég és mind a hat színű plakát egyszerre feketének látszik.

Az oláhok mozgalma.

— jan. 13.

Az oláh nemzetiségi mozgalom, az oláhok kilépése a rejtett zugokból a nyílt eszelekvés terére, huszonnégy elszánt oláh ügyvéd, tizenkét oláh pap és birtekcs jelölése negyven kerületben, főképen pedig a 48-adi balázsfalvi és 81-ediki nagyszabonyi követelésekből összeállított nemzetiségi program tartalma a legkomolyabban megdöbbenet a politikai köröket.

Ez a mozgalom ugyyszólván nyílt lázadás a magyar nemzet ellen.

De ha alaposan megvizsgáljuk az oláh nemzetiségi követelések egyes pontjait külön-külön és merelegre tesszük a kiáltvány hazaáruló szellemét, akaratlanul is azt kell látnunk, hogy Tisza István gróf politikája a nemzeti egység érdekében mennyire helyes, bölcs és előre látó volt, midőn visszautasította a szövetkezett ellenzék kívánását és nem fogadta el a junktimot a házszabályok módosítása s a választási reform közt.

Ha Tisza belemegy az ellenzék vermébe s elebb kiterjeszti a választói jogot és azután módosítja a házszabályokat: ez végzetes veszedelmet zudított volna a magyar nemzetre. Mert a választói jog kiterjesztése megerősítené a nemzetiségeket. Ezért követelik az általános választói jogot az oláhok. Ha pedig a nemzetiségek ily módon megerősödve lépnek akcióba, akkor a kisebbség példáját követve az eddigi házszabályok mellett obstrukcióval tetszésük szerint bármikor megakaszthatják a törvényhozás működését és rést üthetnek a magyar nemzet alkotmányos jogain.

Ezzel szemben tehát Tisza politikája valósággal az igazi nemzeti politika. Előbb a módosított házszabályokkal lehetetlenné tenni a technikai obstrukciót: ez oly bölcs előrelátás, melynek erős nemzeti bástyafalai mű-

gül azután nyugodtan nézhetjük a megerősödött nemzetiségek térfoglalását a parlamentben.

Hová sodorta volna az országot a szövetkezett ellenzék oktalan rövidlátása, ha a junktim segítségével a kiterjesztett választói jog a nemzetiségek kezében mint veszedelmes ék verődött volna bele parlamentünk magyar nemzeti törzsébe, hogy azt megrepressze?

Most láthatjuk tisztán, hogy ez a törekvés határozottan nemzetellenes. Ime így derül ki aztán az ellenzék politikai tudatlansága. Mert rosszhiszeműségnek nem akarjuk minősíteni azt a szándékot, hogy a választói jog előzetes kiterjesztésével mintegy önként lerombolták volna erős várunk kapuit, hogy a trónjai falovat aztán a nemzetiségek könnyű szerrel betolhassák ősi alkotmányunk szentélyébe.

A nemzetiségek mozgalomát hazafias elszántsággal ártalmatlanná kell tenni. De legelső hadisorba állásuk tanulságai meggyőzhetik a magyar nemzeti intelligenciát, hogy az egységes szabadelpárt zászlaja alá kell sorakoznia, mert csak innen verheti vissza sikerrel, győzedelmesen a nemzetiségek támadásait.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 12.

Csoda történt Magyarországon. Jelölt hiányban szenved az ellenzék. Egész sereg olyan kerület van; a hová a szövetkezett ellenzék nem kap jelöltet. Pedig a párthatározat úgy szól, hogy éppen a legexponáltabb kormánypárti kerületeket ostromolják meg Csak hogy ehhez talaj is kell, ez pedig hiányzik. Hol marad tehát ez a nagy garral hirdetett küzdelem?

Hogy Kossuth Ferencet Czegléden, Thaly Kálmánt Debrecenben megválasztják, azt tudta mindenki. Az sem új dolog, hogy Madarász Józsefet a sárkereszturak ismét beküldik, valamint, hogy van egy sereg olyan kerület, a mely azért választ ellenzékit, mert ősidőktől ezt cselekszi, és hagyományaitól nem akar eltérni. De a kerületek zöme Tisza István gróf politikáját követi, elannyira, hogy az ellenzék még jelölttel sem próbálkozik. És amint felhangzik a panasz: Nehéz a választás télviz idején! És ma ismét a Szapáry-féle választásra utalnak. Akkor is télviz ideje volt és meggyarapodva jött be az ellenzék. Ez nem ok, hogy az eszme győzzön, ha van rá talaja. De ha nincs talaj, akkor a mag a legkedvezőbb időjárás mellett sem kél ki.

* * *

A nemzetiségek aktiválása és különösen a románok programja foglalkoztatta az összes politikai pártokat. És az ellenzéki

sajtó szerint, ebben az aktivitásban is a kormány a bűnös. Pedig megfordítva helyesebben ott a tétel. A románokat a kisebbségnek parlamenti harca buzdította arra, hogy az aktivitást kimondják. A kisebbség egymásután három kormányt buktatott meg a magyar parlamentben, Husz ember a régi házszabályok alapján minden munkát megakaszthat a magyar képviselőházban. Elég buzdítás arra, hogy a nemzetiségek is felvegyék a küzdelmet a politikai harcban, a hol a mikor belépnek teljes fegyverzet várja őket. Nem szemrehányásra való ok az oláhoknak és a többi nemzetiségnek aktivitása, hanem igenis ok a házszabályrevízió mellett.

* * *

Andrássy Gyula gróf vasárnap mondja el programbeszédét a Belvárosban. A korteskedés azonban nagyban folyik és az Andrássy-párt a mágnásasszonyokat küldötte küzdelembe. De hasztalan. A belvárosi Tisza párt immár teljesen szervezve várja a küzdelmet és bizik is a sikerben. — Polónyiék egyébként már régebben készítettek elő a talajt, egész sereg olyan ellenzéki választót vettek fel a lajstromba, kik sohasem laktak a belvárosba.

A dolgot azonban az akkor még Podmaniczky párt idejekorán észrevette és föllebezésre százhuszonhárom nyolecadik és hetedik kerületi választót reklamált ki a belvárosi listából. A kuria ezen az igazságos alapon azután mind a 123 embert törölte a listából. Aki igazán annyira bizik a többségben, ilyen fegyverekhez nem nyúl.

Bokrétás világ Debrecenben.

Választási mozgalmaink.

— jan. 13.

A debreceni választások.

Debrecen város középponti választmánya tegnap tartott ülésében megállapította, hogy a **debreceni képviselő választások mind a három kerületben január 26-án lesznek.**

Megválasztották a választási elnököket és a választási tisztikart, megállapították a szavazó helyeket.

Örök talány.

Bizonyosságot akart róla szerezni, hogy a felesége, aki fiatal és szép volt s akit bálványozott, megcsalja.

Hozzá nem méltó áluon szökött vissza a már kissé élemedett filozófus a főváros közelében lévő nyaralójukba.

Gyanuja alaposnak bizonyult.

Alig hogy kitette a lábát otthonról, a másik besuhant a feleségéhez.

A tudós csak a késő esti órákban szokott hazatérni és így a bűnös pár zavartalanul csevegett a verendán.

A férj tisztán hallotta minden szavukat. Filozófusra valló hidegvérrel vette be valamennyit, csak arra ingott meg benne a józan higgadság, mikor az asszony e szavakkal akarta eloszlatni kedvese kételyeit:

— Szeretek, amennyire gyűlölöm az uramat.

Jó negyed óra kellett hozzá, amíg visszatalált önmagába a rendesen hidegvérű tudós.

Nyugodt, határozott léptekkel indult ki buvó helyéről a verendára.

A szerelmes pár szemelláthatólag összeszerezte.

— Tán zavartalak benneteket? — fordult a férj a fiatal zeneművészhez, a kihez baráti viszony fűzte.

Önkénytelenül tekintett egymásra a másik kettő. A szemük intézte egymáshoz a kérdést:

— Vajjon sejt valamit ez az ember?

Az asszony nyerte vissza hamarabb a hidegvért.

— Már régen megjöttél?

— Elég régen.

Mindezekről más rovatban vagyunk részletes híradással.

Münnich Aurél programbeszéde.

A II. kerület szabadelpárti képviselője, Münnich Aurél tegnap reggel Debrecenbe érkezett és a pártvezetőséggel egyértelműen megállapította, hogy politikai programbeszédét csütörtökön, e hónap 19-én mondja el a Bika szálló dísztermében.

A Münnich-párt irodája a Bika emeletén van, ahol a párt vezérő bizottsága minden választónak szívesen ad felvilágosítást.

A Münnich-párt lobogói tegnap már sok házon voltak láthatók. A párt rendkívül megerősödött és napról napra gyarapszik. A Bánffy-pártból sokan léptek ki s újabban a szabadelpárti lobogója alá tértek vissza.

*

Dorogi küldöttség a főispánnál.

Tegnap délután 100 tagu küldöttség érkezett Hajdu-Dorogról Debrecenbe. Csupa dorogi választó polgárok voltak, a kik megjelentek Domahidy Elemér főispánnál és kijelentették, hogy a hajdu-nánási kerületben szabadelpárti jelöltet óhajtanak. A hajdu-nánási kerületben a szabadelpárti annyira megerősödött és megnövekedett, hogy a győzelem reményével mehet bele a választási küzdelembe.

A küldöttség ezután Rásó Gyula alispánnál tiszteltgett, a kit az egész kerület rajongó tisztelete övez. Az alispán gyönyörű beszédben fejtette ki, hogy minden magyar ember szívében élnek a 48-as eszmék; de Magyarország jövője, boldogulása ez idő szerint csak az Ausztriával fennálló törvényes kiegyezés alapján biztosítható, miért is ő lelke mélyéből örvend, hogy a hajdu-nánási kerületben is kibontják a szabadelpárti dicsőséges lobogóját.

A küldöttség az esti vonattal vissza-

utazott H.-Dorogra, a hol vasárnap tart a szabadelpárti képviselő-jelölő közgyűlést.

Böszörmény szabadelpárti jelöltje.

Hajdu-Böszörmény város választó polgárságának nagy része ellenzi Benedek János megválasztását. A legutolsó választás óta a szabadelpárt annyira megnövekedett, hogy a kerület meghódítására teljes biztossággal kibonthatja a zászlót.

A hajdu-böszörményi szabadelpárti egyhangú határozattal a krassói kerület volt képviselőjének, Böszörményi Sándornak ajánlotta föl a város mandátumát. Böszörményi Sándor volt képviselő a jelölést elfogadta s mivel megválasztása Böszörményben biztosra vehető, a krassói kerület, melyben egyhangú megválasztásra lehetett kilátása, átengedte gróf Károlyi Györgynek.

Jászi Viktor az I. ker. jelöltje.

Debrecen város I. kerületének szabadelpárti választói szombaton, e hónap 14-én zászlót bontanak.

A kerület választó polgársága már meg is találta az alkalmas szabadelpárti jelöltet a debreceni főiskola nagytehetségű jogtanárának, dr. Jászi Viktornak személyében.

Jászi Viktor dr. a megtisztelő felhívásnak valószínűen engedni fog és szombaton estére az I. kerület szabadelpárti választói lelkesedéssel kiáltgatják:

Éljen dr. Jászi Viktor, Debrecen város I. kerületének képviselőjelöltje!

A Dobieczki-párt ereje.

Dobieczki Sándor sziklaszilárdan áll a kerületében. Érti a szövetségi alapon lelkesedő ellenzék, hogy nincs talaja a III. kerületben. Azt is emlegetik már, hogy Szabó Kálmán belátta a küzdelem meddőségét és vissza akar lépni.

Ilyen helyzetben aztán mit tegyen a

A férj leült a verenda közepén álló karos székbe. Egyik oldalon az asszony, a másik oldalon a neveléses módon megszeppent ember.

— Nem is reméltem hogy, hogy itt találak barátom, mert hetek óta visszautasítottad meghívásomat, mikor esténként ki akartalak csalni, hogy egy kis koncertet rögtönözzünk.

A művész valamit dadogott.

— Én ma váratlanul korán jöttem ki. Egy művet akartam be fejezni. Nehéz problémát fejték meg benne. Azt t. i., hogy mit cselekedjék az a férfi, aki egy szép napon arra ébred, hogy a kire becsületét és boldogságát bízta, gyalázatosan megcsalja őt.

A kettő összenézett. Olyan szánalmas bamba volt az ábrázatuk.

A férj folytatta:

— Három kis történettel illusztráltam a fogós lelki állapotot.

Figyeljétek. Nem érdektelen.

Az első a regények hálás talaján, a Como parján játszik: a hova lord Pattersin kéjtuzott a feleségével. A férj pár hétig ott tartózkodásuk után azt kezdi észrevenni, hogy az asszonya, akit örülten és vakbizalommal szeretett, megcsalta Robert nevű arckép festővel, aki a férjjel kötött elsőben baráti viszonyt.

Az emberből vadállattá vadult Pattersin napokig kizozta magát ezzel a hihetetlen fölfedezéssel, míg végre egy reggel betoppant a festő műtermébe, ahol mint előre sejtette, ott találja a hűtlen asszonyt is.

— Nem vártál ugye-e nyomorult?!

A festő elégtételt ajánl, mire az angol fölkaecag.

— Vének lenne megfosztani a világot egy ilyen nagy művésztől. Sőt van bennem annyi műérzék, hogy a mennyire laikus voltomból kitelik, előmozdítom sikereidet. Te mindig par excellence naturalista voltál. Készíts nekem egy képet, melynek címe: „A megcsalt férj bosszúja”.

— De... hebeg a sarokba szorított kedves.

— Nincs hozzá modelled? ... Ezer ördög! szolgálak azzal is.

Egy lövés dördült el és a hitszegő asszony holtan zuhan a földre.

— Nos, rajta mester, vásznat, ecsetet, a minta már készen áll!

Ebben a percben két megkövült szem-pár tapad az elbeszélőre. A férj nyugodtan ingatta a fejét.

— Ez a megoldás nem felel meg nekem. Halljátok a második történetet.

Egy német poéta régtől gyanította, hogy felesége D. grófnak, a költő mecenásának kedvese. Poétához méltó módon rág lelkén a méltó fájdalom, míg végre egy szép napon a Rajna hullámai közt keres enyhülést bánatára, csak e pár sort hagyva hátra: „Nem akarok tovább utatokban lenni.”

A harmadik történet egy franciáról szól, a ki épen abban a pillanatban zavarta meg a tété a tetet, mikor hitvese örök hűséget esküdött kedvesének.

A francia „öld meg az asszonyt”, vagy „öld meg a csábítót” alternatíváját egy szinte relativ megoldással oldotta meg: „öld meg őket!”

— Örök hűség?! kiált a váratlanul belépő férj. Ilyen szent fogadalmat meg is

szövetkezett ellenék? sir, panaszkodik és erőszakot s mi egy s más emleget.

Régi nóta ez már, melyet évtizedek óta fuj az ellenék, különösen oly kerületekben, ahol a győzelemre semmi kilátása nincsen. Ha nincs ellenzéki szavazó, akkor van kormányparti hatalommal való visszaélés, megfélemlítés, szurony, fenyegetés, s a többi.

Hát igazán elkoptatott ócska fegyver ez már. De az meg aztán nevetséges is, hogy az ellenék mint szövetkezet Debrecenben is és éppen Dobieczki Sándor ellen is ezt a lomtárba való fapuskát töltögeti s akarja elsütni.

Ugyan ki hiszi el azt a vádat, hogy Dobieczki Sándor pártja rászorul az erőszakoskodás, a hivatali presszió s a tisztelt szövetkezet rémlátása tudná megmondani még micsoda eszközök használatára.

Egészen másban van a Dobieczki-párt ereje!

A szabadelvű-párti választó polgárság politikai meggyőződése, a Dobieczki Sándor értékes, komoly egyénisége, tiszteletreméltó munkássága, a személyében egyesülő őszinte bizalom és szeretet: azok a fegyverek, melyek a Dobieczki-pártnak erőt adnak!

Ezekkel a fegyverekkel győzni könnyű és győzni dicsőség!

TOLLHEGYEN.

Karcolatok.

A szónoki fogások közt a leggyakoribb az a ravasz kis csalafintaság, amikor a szónok ég felé fordított szelid szemekkel, ártatlan mosolygással kijelenti, hogy ő világról sem akarja ezt meg ezt említeni, szóba hozni s eközben töviről hegyire elmondja aprólékosan, a mit — még csak említeni sem szándékozik.

Szakasztott ilyen az eset, mikor a 48-as

kell ám tartani. Hogy tehát hitszegés bünébe ne essetek, erről én gondoskodom.

Két egymásután eldördült lövés leterítette a csalfa asszonyt és bűnrészesét.

Hosszu szünet következett.

A tudós törte meg a esőndet.

— Nos melyik felel meg elveiteknek a három történet közül?

A két bűnös hallgatott. Szánalmas látványt nyújtottak; főleg a zeneművész.

— Az enyémmek egyik sem, folytatta a filozófus. Míg az, a kit szeretünk, a kit a legszentebb kapocs fűz hozzánk, addig értéktelen semmi még az életünk is, ha érette áldozhatjuk, de ha érdemtelenül vált szerelmünkre, ilyen asszonyért ne váljunk se gyilkosokká, se öngyilkosokká.

Es ezzel fölkelt a tudós anélkül, hogy egy tekintetre is érdemesítette volna akár a feleségét, akár azt, a kit eléje helyezett a hűtlen asszony.

Elhagyta a verendát, el a nyaralót, a hova nem tért többé vissza.

Pár nap múlva a férj ügyvédje kereste föl a bűnös nőt, hogy a válás részleteit beszélje meg vele.

Már nem találta életben.

Pár óra előtt vitték el holttestét.

Egynehány sort hagyott hátra a két férfinak. A szeretőjének ezt:

„Ne üldözz, mert sohasem leszek a tied. Borzadok téled.”

A férjének pedig, a kiről kevéssel azelőtt valódi gyűlölettel nyilatkozott kedvesének azt írta!

„Imádlak. Nem élhetek nélküled.”

Kövért Ilma.

ujtság olyasmit emleget megtörtént dolog gyanánt, a ml egyáltalán nem történt meg.

Ismételten irogatja a 48-as hivatalos ujság, hogy ez meg az kitűzte a Dobieczki zászlót, de megint bevonta, mert bevették, vagy fél, hogy beverik az ablakait.

Debrecen városának rendőrsége, de a város egyetlen üvege sem tud arról, hogy valakinek bevették volna az ablakait.

Ez a virágos állítás tehát magyarán ennyit jelent: Atyámfiak! 48-as választók! A világról sem akarunk titeket rábeszélni, hogy polgártársaitok ellenkező véleményét ne tiszteljétek. Az se jut eszünkbe, hogy buzdítsunk: tépjétek le az ellenjelölt lobogóit, verjétek be a más párthoz tartozók ablakait! Oh nem! Mi ilyesmire nem figyelmeztetünk senkit...

De már ha ez nem lázító bujtozás, akkor igazán nem tudjuk, mivel lehet a szunnyadó szenvedelmeket fölkorbaesolni, ha az ilyen állhiresztelésekkel nem?

* * *

Nagy a rémület az ellenzéki táborban! A II. és III. kerület szövetkezeti alapon hazafiaskodó 48-as és 67-es elvekkkel vegyesen kereskedők már két héttel a választás előtt érzik a bukás bekövetkezését.

De azzal vigasztalódnak, hogy áprilisban ismét választások lesznek és majd — visszahódítják mind a két kerületet.

Végre is szép tőlük, hogy már télvíz idején látják zöldelni az áprilisi reményeséget.

Csak aztán korai dér el ne fagyassza a zsenge rügyecskéket!

* * *

Vásár hete van Debrecenben. Holnapután vásár vasárnapja lesz. De bizony meg se látszik az utcai élet zaján, forgalmán. A debreceni nagyvásárok az utolsó években végkép elvesztették vonzó erejüket. A hajdani sokadalmak világra szóló elevenségének többé se hire se hamva.

De még ennyire fel nem tűnt a vásár csendje, mint most.

Méz, dió, juh, malac, tehén, ló, — hja! persze kinek kell most ez?

Csak választási zászlók vannak forgalomban!

NAPI HIREK.

— **A debreceni II. kerületi szabadelvű párt irodája az Arany-Bika szállodában, a III. ker. szabadelvű párt választási irodája pedig a Frohner-szálló I. emeletén van, a hol választási ügyekben mindenkinek szívesen ad felvilágosítást és utbaigazítást a pártvezetőség.**

Mikor választ Debrecen?

Január 26-án.

A város központi választmányja tegnap délután Kovács József polgármester elnöklésével tartott ülésén megállapította a képviselőválasztásokra vonatkozó törvényes intézkedéseket. Az ülésen a középponti választmány következő tagjai vettek részt: Komlóssy Arthur, Balog Imre, Márton Imre, Szilágyi Imre, Dr. Fejér Ferenc, ifj. Schwarc Vilmos, Horváth István, Dr. Varga Lajos, Szabó Kálmán, Dr. Tüdös János, Zádor Lajos, Somogyi Pál, Váczy János, Sinka Sándor, K. Kiss József, Pálffy Gábor, id. Némethy

Sándor, Szabó Kálmán tanácsnok, Varga Károly jegyző és előadó. Öt választmányi tag hiányzott.

A polgármester felhívta a központi választmány tagjait, hogy a törvény által előírt esküt tegyék le, amit a jelen voltak meg is cselekedtek. Az eskümintát Vecsey Imre főjegyző olvasta fel. Varga Károly jegyző ezután felolvasta a belügyminiszter körrendeletét, melyet a képviselő választások megkezdése ügyében a központi választmányhoz intézett.

Ezt tudomásul vették, majd a választások napját, mind a három kerületben **január 26-ára** tűzték ki.

Megállapították, hogy minden kerületben két szavazat szedő bizottság fog működni. A választási helyiségekül kijelölték:

I. kerületben: Az első küldöttség az **ev. ref. egyház tanácstermében** működik, a második küldöttség a **zenede hangversenytermében** működik.

A II. kerületben: Az első küldöttség a **Városháza közgyűlési, a második a városháza tanács termében** működik.

A III. kerületi választási helyiség megállapítása nagyobb vitára adott okot. Az elnöklő polgármester a vármegyeházát ajánlotta, ahol évtizedek óta a választás lezajlani szokott. Most azonban egyszerre szűknek, alkalmatlannak bizonyult Szabó Kálmán szerint azért, mert a szabadelvű párti kortes tanya a megyeház átellenében a Frohner szállóban van. Szavazás után a többség a III. kerület választási helyiségét a **Varga-utcaiak** részére a **róm. kath. főgimnáziumban**, a **Kossuth-utcai** választók részére pedig a **róm. kath. elemi iskolában** állapította meg.

Választási elnökök lettek: I. kerületben: **K. Kiss József**, II. kerületben **Dicsőffy József**, III. kerületben **Dr. Tüdös János**.

Küldöttségi elnökök lettek: I. kerületben **Sinka Sándor**, II. kerületben **Wesprémy Zoltán**, III. kerületben **Peczko Ernő** dr. akik egyúttal a választási elnökök helyettesei is.

Helyettes elnökök lettek: I. kerületben **Márton Kálmán** és **Török Péter**, II. kerületben **Kulesár Endre** és **Dr. Freund Jenő**, III. kerületben **Dr. Kocsár Gábor** és **Dr. Balázs Bertalan**.

Jegyzők lettek: I. kerületben: **Szabó István**, **Dr. Kérészy Árpád**, helyettesek **Kovács Kálmán**, **Dr. Komlóssy Pál**. II. kerületben: **Dr. Arvay Béla**, **Borzsovay Dezső**, helyettesek **Dr. Berger Andor**, **Dr. Szikszai Szabó László**. III. kerületben: **Dr. Ábrahám Dezső**, **Dr. Csath Sándor**, helyettesek **Dr. Dalmy Barna** és **Dr. Osváth Ferenc**.

Végül megállapította a bizottság az utcai falragaszok színeit, amely szerint az I. kerületben a Péterfia utcán fehér, Csapó utcán zöld, a II. kerületben Piac utcán kék, Hatvan utcán sárga, a III. kerületben a Varga utcán, barna, a Kossuth-utcán piros. Ezek után az ülés véget ért.

— **József királyi herceg állapota.** Fiuméből táviratozzák, hogy a nagybeteg királyi herceg állapota tegnap reggel sem javult. Az elmúlt éjszakát nyugtalanul töltötte, az erő állapot sem kielégítő. Délutáni jelentés szerint azonban a királyi herceg állapota súlyosbodott, úgy, hogy a katasztrófától minden percben lehet tartani. Este többször elvesztette eszméletét is.

— **Sesztina Lajos egyetemi alapítványa.** Városszerte őszinte igaz részvétet keltett Sesztina Lajos halála. Az életében köztisztelet és közbecsülésnek örvendő öreg ur egyike volt azon egyszerű puritán jellemeknek, akiket önzetlenségük távol tart az egyéni hiúság vásárlásától. Csak most halála után tudjuk meg, hogy Sesztina Lajos a debreceni egyetem javára nagyobb alapítványt tett. Az Ipar és Kereskedelmi Bankban még az elmúlt év júliusában 5000 koronát helyezett el a fenti célra, oly kikötéssel, hogy azt csak halála után hozzák nyilvánosságra. — Ugyazáltal ő az első között volt tehát, akik az egyetemi bizottság felhívása folytán nyomban megtették az alapítványt. Az alapítványról az egyetemi bizottság eddigelé maga sem tudott.

— **A Csokonai-ünnep elhalasztása.** A Csokonai-kör választmánya tegnap este tartott ülésén elhatározta a Csokonai halálának századik évfordulójára tervezett január 28-adi országos irodalmi ünnep és ereklyekiállítás elhalasztását. Nagyon jól tette, hogy az elhalasztást kimondotta. A mostani lázas politikai levegő, a választási előkészületek izgalma ártott volna a Csokonai-ünnep tisztaságának. Elhatározta egyúttal a Csokonai-kör azt is, hogy az országos Csokonai-ünnepet május 21-én és 22-én tartják meg.

— **Önkéntesek uzsorásai.** A fővárosi rendőrség gyalázatos uzsorás szövetséget leplezett le. Ez a bűnös banda a leggonoszabb ravaszúsággal hálózta be a budapesti helyőrség fiatal katonatisztjeit, különösen pedig az önkénteseket. Az uzsorás zsványok vezérei közül néhányat már le is tartóztattak a fővárosi rendőrség. De a veszedelmes banda további leleplezése és hurokra kerítése még folyamatban van. A szövetség működési tere nem csupán a főváros volt kiterjedt az a vidékre is. A vakmerő uzsorások válogatás nélkül minden önkéntest behálózta, a kinek családját megsarcolatónak tudták. E tekintetben külön iroda állott rendelkezésükre, mely az önkéntesek vagyoni és családi viszonyairól előre beszerezte a hiteles adatokat, úgy hogy mikor az új önkéntes először feszített végig az andrási uton, már nyomában loholt az uzsorás zsarolók serege. Debreceni áldozata is van a leleplezett bandának. Városunk egyik tisztelt derék polgárának a fia önkéntes Budapesten a 16-os huszároknál. A fiatal ember szintén hálójukba esett és a banda több ízben kizsákmányolta a könnyelmű debreceni fiút. Nemesak váltót vett tőle, hanem becsületbe vágó nyilatkozatot is. Egy ízben az önkéntes az egyik ügynököt meg is korbácsolta. De ez nem riasztotta vissza a vakmerő rablókat. Egyikük, az azóta hat hónapi börtönre ítélt Diamant lejött Debrecenbe s itt a legtolakodóbb szélhámosossággal 3700 koronát zsarolt ki a huszáronkéntes édes atyjától, a ki városunk közismert vagyonos polgára. A banda erre vérszemet kapott és másodízben már hárman jöttek le Debrecenbe, Pressburg Tivadar, a ki a fővárosi rendőrség tegnap letartóztattott, továbbá egy Kaufman nevű ügynök még egy Szalai nevű állítólag ősnemes uraság. Ez a három szélhámos a legszemérmelenőbb fenyegetésekkel üldözte a huszáronkéntes családját. Betolakodtak a polgárházába, úgy hogy onnan ki kellett őket dobni. De később mégis újabb ezer koronát zsaroltak ki a családtól. A debreceni polgár tegnap délután egy fővárosi ügyvéd útján feljelentést adott be az uzsorás szövetség tagjai ellen, a kik huszáronkéntes fiát romlásba sodorták.

— **Nemzetközi jelöltek Debrecenben.** Három a magyar! Debrecen három választókerületének egyenként három, tehát háromszor három jelöltje lesz. Ugyanis meg-

jelentek a debreceni szociáldemokrata párt vezetőségének piros cédulái, melyekben adatik hírül mindenkinek, a kit illet, hogy az ő nemzeti Debrecenben a nemzetközieseknek is van képviselőjelöltjük. Még pedig az I. kerületben Gáll István, a II-ik kerületben Bokányi Dezső, a III. kerületben Nánási Lajos. Ezek a jó magyar nevé, de lélekben, szívből tőlünk oly idegen polgártársaink a városháza udvarán fogják kifejtetni politikai elveiket; január 15-én vasárnap d. e. fél-tizkor Nánási Lajos, e hónap 22-én, szintén vasárnap d. e. fél-tizkor Gál István és Bokányi Dezső pedig együttesen tartanak programbeszédet. A polgártársakhoz, munkásokhoz, kisiparosokhoz, kiskereskedőkhöz és kisgazdákhöz intézett szöveget a nemzetközieség jól ismert hangján dörög el, hogy a debreceni nép kitárt mellel megy a küzdelembe s a valódi népszabadság zászlaját magasan lobogtatva hívja számadásra azokat, a kik különböző hangzatos szövegek köpenyében burkolózva, szájukban a nép, a nemzet szent nevével tették és teszik földönfutóvá a magyar nemzetet.

— **Csokonai szülőháza.** A Hatvan-u. 23. sz. házasteleknek egyelőre kulturális célokra a helybeli kereskedelmi és iparkamarától 72,000 koronáért a város részére megvétele tárgyában a névszerinti szavazás másodízben s az 1886. évi XXII. t. c. 110. §-ának rendelkezéséhez képest a legközelebbi városi közgyűlésen meg fogják tartani.

— **Urak szolgál.** Debrecenben, tetszik tudni vásár van most. Ilyenkor, ha nem is éppen sok, de egy-két idegen csak vetődik civisország fővárosába.

Egy ilyen jött-ment idegen álldogál a városház előtt és nézeget egy zömök, hegyes nyárs bajszu rártati polgárt, a ki a botjára támaszkodva vizsgálta, hogy mivé zöditette a köpködő kaszinó helyiségét az a furfangos Aczél főmérnök ur.

Eppen akkor arra hajtat a város ötös fogatán a polgármester.

Tetszik tudni, Debrecenben nemesak nagy vásár van, hanem követválasztás is lesz. Hát nagyot köszön a polgármester az ácsorgó civisnek, a ki csak úgy foghegyről veszi a megüsztelést és alig hogy épen megböki egy kissé a kalapja karimáját a hüvelyk ujjával.

Az idegen uri ember csodálkozik a dolgon. Nem tudja megérteni, ki lehet ez a mándlis bácsi és ki lehet az az ur, a ki az ötös fogatból akkorát köszönt a mándlisnak?

Végre is rászól az egykedvű polgártársra.

— Ugyan kérem urambátyám, ki volt ez az ur.

— Hát a polgármester.

— A polgármester? Aztán kérem miért jár ötös fogaton?

A civis szánakozó pillantást vet az idegenre.

— Azir, mer teheti . . . urak szolgál!

— **Felolvasó est.** A Wolafka Nándor püspök által kezdeményezett felolvasó esték iránt mind nagyobb érdeklődés mutatkozik Debrecen társadalmában és nemsokára annyira fog fejlődni, hogy az esték látogatása a bon-tonhoz fog tartozni. A tegnapi felolvasó estély megtartására a kath. főgimnázium diszterme már szűknek bizonyul és a rendezőség kénytelen volt, teszik hozzá hála Isten, azt a Bikában megtartani. Tagadhatatlan, hogy a közönségre a kis Munkácsy János fellépte birt a legnagyobb vonzerővel és itt ismét Wolafkát illeti a dicsőség, aki megszerezte a közönségnek ezt a kitünően induló fiatal művészt. Nem láttuk még a Bika termét hangverseny alkalmából — ki-

véve Kubelikét — ily zsufolásig telten, mint a tegnapi estélyen.

Az estélyt Bognár Matild nyitotta meg Stahl szíveim bálványa című dalával. A kisasszonynak gyönyörű koloratúrája van, melylyel határozottan a színpadra van predesztinálva. Hangja erős drámai, kitörésekben gazdag, majd lágy, olvadékony, bársony simaságú. Iskolája is elsőrangú. A közönség frenetikus tapsal jutalmazta. Utána Pirkler Ernő szavalta el tőle megszokottan Revicky Gyula gyönyörű költeményét Pán halálát. Domaniczky Teréz kisasszony a katholikus esték elmaradhatlan gordonka művésznője lépett ezután a dobogóra és remek technikával és önálló felfogással interpretálta Popper Dávid ismert tarantelláját. Dr. Izso János tartott ezután ötletekben gazdag, szellemtől sziporkázó, humoros és mégis mély tudásra és gondolkodó agyra valló felolvasást az *Alomról*. A műsor utolsó száma, a piére de sesietence Munkácsy János hegedű játéka volt. Művészetéről már elmondottuk a multkori önálló hangversenye alkalmából véleményünket, s e helyen csupán arra szorítkozunk, hogy a kis Munkácsy gyönyörűen illeszkedett be az estély keretébe. Tartitól a g-moll szonátát adta elő szabatosan, majd a közönség zugó tapsai néhány ráadásra kényszerítették a szép jövőjű fiatal embert.

— **Rákos őrnagy állapota.** A szerencsétlenül járt Rákos őrnagy, a ki szombaton este a Schvarecz-ház pincéjébe lezuhant s agyrázkódást szenvedett, még mindig eszméletlenül fekszik Péterfia-uteai lakásán. Mint értesülünk, az őrnagy állapotában némi javulás állott be, azonban eszméletét még mindig nem nyerte vissza. Lengyel Rezső dr. főorvos és Sauervald János ezredorvos állandóan a beteg mellett tartózkodnak s így remélhető, hogy gondos ápolás mellett Rákos őrnagy mielőbb felgyógyul.

— **Szápáry Pál eltűnése.** Gróf Szápáry Pál, a Parkklub igazgatója, a gavallérságáról országsszerte ismert fiatal mágnás, feleségével Przedziecka Lujza grófnővel, miután előbb budapesti háztartását feloszlatta, Párisba utazott, ahol 6—8 hónapig marad. A gróf elutazása váratlanul történt, amiből egyesek arra következtettek, hogy gróf Szápáry a nyomozó adóságai miatt megszökött. Tény, hogy mértéktelen költségeivel nagyon megterhelte a birtokait s nagy adóságai voltak, így többek között a Magyar Jelzálog hitelbanknál 2,750,000 a Magyar Agrár- és Járulékbanknál 600,000 a Belvárosi Takarékpénztárnál 284,000 koronával tartozik. Ezekon kívül még vagy 150,000 korona kisebb adóságai is vannak. Ezzel szemben a sorokujfaluk, sorkitótfalui, sorkikápolnai, szentkereszti, szentlőrinci, egy házassárádóci és a nagy és kistótsi birtokai körülbelül nyolc millió koronát érnek. Ezek után csaknem képzelhető, hogy a vagyonának körülbelül a felét kitevő adóság miatt valaki megszököjkék és itt hagyja a vagyon másikat, még mindig eléggé tekintélyes értékű felét? Dr. Héder Lajos, a gróf ügyvédje most folytatja az egyezkedést a hitelezőkkel. Az ügyvéd kijelentette, hogy nevetségesnek tartja egyes lapok ama hírét, amelyek a gróf szokásáról szólnak. Szápáry egyszerűen nem akar addig társaságba járni, míg az ügyei végleg rendezve nincsennek.

— **Ipartestületi békéltető bizottság.** Vetéssy Béla rendőr fogalmazó elnöklete alatt, az ipartestületi békéltető bizottság hol-

nap délután ez ipartestület tanácstermében ülést tart.

— **Üzenet a tanyáról.** A tanyai magyar bejón a városba és receptet visz a patikába.

— Igaz is ni, mondja, üzent valamit magának a doktor ur.

— Mit?

— Éppen azon töröm a fejemet, de elfelejtettem. Tisztára elfelejtettem.

— Gondolkozzék, hátha eszébe jut!

A magyar ekképpen is cselekszik, látni lehet az arcán, hogy próbálja sorba szedegetni a sütni valóját, De végére is csak oda lyukad ki:

— Nem tudom, no.

A patyikus busul ezen egy kicsit, már az örök, emberi kíváncsiság okából is, aztán szelnek eresztí az embert.

Két hét is elmúlik, a tanyainak megint dolga kerül a városban, belátogat a patikába.

— Tudom már, mit üzent a multkor a doktor ur!

— Mit?

— Azt, hogy tiszteli! . . .

— **Pécsi cigányprimás Debrecenben.**

Világjáró utjáról hazatérve a Dunántul fővárosának, a mulatós, előkelő, muzsikát szerető Pécsnek híres és kedves cigánya Rácz Guszti négy estére eljött hozzánk Debrecenbe, hogy belemuzsikálja magát a szívkébe. Rácz Guszti a java Ráczok közül való vérbeli cigányprimás, aki külföldi dalutjában egész sereg idegent hódított meg a hegedű száraz fájának rikatós, cicomás, édesbus magyar nótáival. — Tegnap este kezdte meg vendégjátékait az Emkében, a hol erre az alkalomra nagyszámu előkelő közönség gyűlt össze, hogy meghallgassa a híres pécsi cigányt. Sikere volt, őszinte, igaz és nagy sikere a frakkba bujt daliás, füstös képű Rácz Gusztinak. A cigányprimásoknak abból a fajtájából való a négy estére ideszakadt vándor, akik az utolsó tízest is kitudják csiklandozni a bánatos magyar mellényzsebéből. Amolyan mulatós cigány a Guszti. Bizsereg az ember vére, amikor sifrázza, sujtásozza a tüzes nótákat. Elringatni, bubánatos elandalodás édes záporosójével megáztatni, sirva vigadásba meríteni talán nem tud, de már az aztán igazi mestersége Rácz Gusztinak, hogy duhajos kedvre gyulasszon, táncra, ütemes vidámságra kerekítsen a tüzes, cicomás muzsikájával.

— **Koszoru megváltás.** Thót Ferenc ny. tanár ur tegnap a következő levelet intézte hozzánk: Néhai Sesztina Lajos ur ravatalára teendő gyászkoszoru váltása fejében mellékelve küldök 20 koronát a népkonyha javára. Debrecen, 1905. jan. 12. Thót Ferenc ny. tanár. A népkonyha javára koszoru megváltás címén beküldött 20 koronát eljuttattuk a város polgármesteri hivatalához.

— **Családi tragédia.** Nagy érdeklődést keltett az egész országban Havas Agoston és neje tragédiája, melyről már lapunk tegnapi számában megemlékeztünk. Havasné már évek óta súlyos idegbajban szenvedett és ez a betegsége rendkívül érzékenyvé tette. Ennek is tulajdonítható az a végzetes tette, hogy öngyilkosságot követett el akkor, a mikor megtudta, hogy férje nagyobb összeget veszített kártyán. Havas, a ki nagyon szerette nejét, annak halála fölött érzett bánatában szinte öngyilkos lett és most mindketten ott fekszenek egymás mellett a budapesti tetemnéző hideg márványasztalán. Minthogy az asszonyra nézve nem volt kétségen kívül megállapítható az öngyilkosság, tehát tegnap felboncolták holttestét. A boncolás azonban nem világította meg a kérdést, mert egész határozottsággal nem lehetett megállapítani a halál okát. A boncolási jegyzőkönyv csak valószínűnek mondja a mérgezést. A beleket most dr. Felletár Emil bírósági vegyésznek adják ki, hogy megállapítsa, van-e méreg azokban. Havas Agoston holttestét nem boncolják fel.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halá-

lozások jelentettek be: Balázs Margit ev. ref. 19 napos, Tóth Péterné született Márton Juliánna ev. ref. 64 éves, Nagy Mihályné született Nánássy Sára ev. ref. 48 éves, Szilágyi Sándor ev. ref. 7 hónapos.

— **Tolvaj hetes.** Halász Nándor piacutcai ékszer kereskedő bejelentette tegnap este a rendőrségen, hogy Papp Gábor, üzletében alkalmazott szolgálfiu egy 36 korona értékű ezüst láncot ellopott. Az enyveskezű hetest a rendőrség, miután tettét beösmerte letartóztatta.

— **Válasz a szabónak.** Egyik ismert poétánk, akinek a tehetségével egyenes arányban áll az adóssága, a legjobb akarat mellett se bir hitelezőinek eleget tenni. Sokzaklatásnak van kitéve. Bizony sokszor kell furfanghoz folyamodnia, hogy egyik-másik szívósabb hitelezőjét lerázhassa a nyakáról. Különösen egy szabó üldözte a leghevesebben.

Ennek szívós felszólításait, hasonló szívóssággal igyekezett, a nemfizetés terén viszonzni.

Minden koggel beállított egy kis fiu a lakására. A poéta átveszi a hitelező levelét aztán elolvassa.

— Mondd meg a gazdának, hogy jól van.

Ezt végül megelégette a hitelező és kioktatta a küldöncét.

— Ha még egyszer azzal boesát el, hogy jól van, mond meg hogynincs jól. Választ kérek.

Elmegy a gyerek ujra, a poéta megint a sablonos módon akarja elboesátani.

— Jól van.

— Nincs jól, tessék választ adni! . . .

— Mindenáron válasz kell a gazdának?

Hát mond meg neki ösém, hogy forintot nem írják két t-vel.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészeti és fényképnyagytási műterme Piacutca 44. dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirkatban

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

MULATSÁGOK.

— **A Polgári-Kör bálja.** E hó 29-én tartja a Bika szálló dísztermében, a polgári Kör minden évben szokásos farsangi táncvigalmát, mely mint az ezelőtti években, ugy az idén is fényesnek ígérkezik. A mulatságra a rendezőség a meghívókat már kibocsátotta. Felkéretnek azok kik tévedésből meghívót nem kaptak volna, és arra igényt tartanak, sziveskedjenek a főrendezőhöz Raics Gyulához (városház kiadóhivatal) vagy a Kör helyiségébe (Vecsey-ház) fordulni, hol kívánságuknak készséggel tesznek eleget.

SZINHÁZ.

MŰSOR.

Pénteken, Drótostót. Operett.

Szombaton, Az emingrás. Színmű.

Vasárnap d. u. Lőcei fehéj asszony. Énekes történeti színmű. Este először János vitéz. Daljáték.

— *** János vitéz.** Szombaton tartják a jelmezes próbáját Bakonyi Károly és Kaesóh Pongrácz 3 felvonásos daljátékának, a „János vitéz”-nek. A daljáték címszerepét Rózsa Lili fogja játszani, kivüle még főszereplők a darabban Sugár Aranka, Hegyi Lili, Havas Sziidi, Iványi Antal, Krémer Jenő és Szilágyi Aladár.

TÁVIRATOK.

Felmentés — kinevezés.

Bécs, jan. 12. A király a következő kézirattal bocsátotta ki: Kedves báró Gautsch! Fölmentem önt az osztrák művészeti és ipari muzeum gondnoksága elnöki állásától és ez alkalommal céltudatos és sikeres tevékenységeért teljes elismerésemet fejezem ki.

Ferenc József m. p.

Bécs, jan. 6. Kedves gróf Schönborn! Kinevezem önt az osztrák művészeti és ipari muzeum elnökévé. Ferenc József m. p. Hartel m. p.

Hieronymi programbeszéde.

Szatmár, jan. 12. Hieronimi Károly ma tartotta meg itteni választói előtt a programbeszédét, melyet nagy lelkesedéssel hallgattak meg. Az általános politikai kérdéseken kívül tárgaja körébe tartozó kérdésekkel foglalkozott. Délután tiszteletére lakomát adtak, melyen számos felköszöntő hangzott el. Megválasztása bizonyos.

A német kereskedelmi szerződés.

Budapest, jan. 12. Gróf Goluchowszki külügyminiszter, báró Gautsch osztrák miniszterelnök és az osztrák közgazdasági szak miniszterek ma este ideérkeznek. Hir szerint holnap a miniszterelnökségen közös miniszteri értekezlet lesz a német szerződési tárgyalások ügyében. Az osztrák miniszterek megérkezésük után, rögtön fölkeresték Tisza miniszterelnököt és tanácskozára ültek össze mely eltarthat éjjelig. Holnap folytatják a tanácskozásokat.

Merénylet a cár ellen.

Berlin, jan. 12. Itt elterjedt hírek szerint felfedeztek egy Miklós cár ellen irányuló összeesküvést. Sőt némely távirat szerint merényletet követtek el a cár ellen, mely meghiusult. Ezeket a híreket eddig még nem erősítették meg hivatalosau.

Botrány Bánffy programbeszéde után.

Pápa, jan. 12. Bánffy Dezső ma tartott programbeszéde után fáklós menetet rendeztek. A látványosságra összesereglettek bevették az összes szabadelvűpártiak ablakait.

A japán-orosz háboru.

London, január 12. Nogi tábornok főhadiszállásáról jelentik, hogy nagy kiterjedésű vonatokban érkeznek a legyőzött portarturi katonák a csanglingesui vasuti állomásra. — Onnan Dalniba viszi őket a vasut s Dalniból egyenesen Japánországba kerülnek tengeren át. A vonatok megható képet nyújtottak. Elsőnek érkeztek négy bérkocsiban a portarturi vezérkar tisztjei. Valamennyi lehagolt, szomorú volt. Megérkezésükkor sok tiszt könnyezett. Az a hir, mintha a fegyelem teljesen meglazult volna az orosz katonák közt, nem felel meg a valóságnak. — Ellenkezőleg: megható volt nézni, hogy a közlegények és altisztek feszes katonai magatartással várták és hajtották végre a parancsokat, amelyeket az orosz tisztiek adtak ki. Mintha csak katonai gyakorlaton lettek volna s parádés felvonulást rendeztek volna. Persze szomorú parádé volt. — Valamennyi katona rongyos ruhában volt. Némelyiknek sapkája sínes. Mások cipő, vagy eszima

hiányában a lábukat rongyokba csavarták, hogy a nagy hidegben meg ne fázzanak. A japán katonák és tisztek minden figyelmeségben részesítették az orosz katonákat. De akadt az oroszok közt sok, aki semmiféle figyelmességet elfogadni nem akart.

Pétervár, január 12. Az önkéntes hajóhad Konstroma nevű gőzösét ispotályhajóvá alakítják át és ez hír szerint a harmadik hajóhadat fogja követni. A hajó hadilobogót és Vörös keresztet zászlót fog kitűzni, amiről a japán hajóhadat a tokiói francia követ értesítette.

London, január 12. A Standard jelenti Tokióból 11 éről: Az orosz foglyok lassanként érkeznek Nagaszakiba. Azokat a tábornokokat és tengernagyokat, akik nem adták becsületszavukat, Nagoriába szállították. A legénység jó színben van.

Szuez, január 12. Az Oleg, Missouri, Rion és Dnjeper orosz cirkálókat holnap reggel 3 órára várják. Három torpedóvadász Izmailjában horgonyoz és holnap reggel érkezik ide. Az orosz hatóságok kívánságára minden baleset eikerülése végett ugyancsak az intézkedést tették, mint Fölkersan tengernagy hajóhadának átvonulásakor.

Tokio, január 12. A port-arthuri japán tisztek, kiknek feladata az orosz hajók megvizsgálása, a következőket jelentik három cirkáló állapotáról, amelyekről eddig közelbit tudni nem lehetett. Ezek a Gildit, Razbojnik és Szabjaka nevű cirkálóhajók. Az első nyugati kikötőben van elsüllyesztve, árbocai kiállanak a vízből. A Razbojnik a világítóház közelében van, azt hiszik, hogy az oroszok maguk süllyesztették el. A Szabjaka cirkáló is a nyugati kikötőben van. — Gránátüz pusztította el. Uglátszik, hogy torpedóvadászt is elsüllyesztettek. Két másik ezer méternyire fekszik. Ezek közelében két elégett torpedóágyunaszádot találtak. Két torpedóvadász után kutatnak.

Öngyilkos szerelmes pár.

Budapest, jan. 12. Mezei Géza budapesti iparos ma délután a Gellért-hegyen előbb kedvesét Léder Irmát, aztán önmagát lőtte agyon. Mindketten meghaltak. Hátrahagyott levelükben azt írják, hogy közös akarattal mentek a halálba.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 12.

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyönge. Lanyha irányzat mellett néhány ezer m. mázsa került forgalomba 10 fillérral olcsóbb áron. — Egyéb gabonaneműek közül rozs 10 fillérral olcsóbb. — Idő: borus.

Buza áprilisra	19.74—76.
" októberre	17.30—32.
Rozs áprilisra	15.48—50.
" októberre	14.14—16.
Zab áprilisra	12.20—22.
" októberre	—
Tengeri májusra	14.96—98.
Repece májusra	22.40—60.

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye
Vászon — szőnyeg,
Férfi- és női-fehérmű,
Női divatárak.
Határozott árak.

Köhögés, rekedtség es hurut ellen nincs legjobb
RETHY-féle

pegetefü czukorkájánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan RETHY-felét kerjünk, mivel
sok haszontalan utánzata van
1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-felét fogadjunk

160.—1905.

Hirdetmény.

Hajdumegye kir. tanácsos Alispánja 1905 évi január hó 2-án kelt 160-905 sz. rendeletével a hajdu szoboszló-szováhi, th ut 0.002 —1.125. klm szakaszán 1504 89 m. 3. k6, kavics és zuzaléknak, Hajdu Szoboszló állomás mellett bérelt lerakódó helyről az ut helyszínére tengelyen való szállítását 32696. k. 28 f. összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálat foganatosításainak biztosítására, céljából az 1905. évi január hó 24-ik napjának d. e. 10-órájára kihajdu vármegyei Alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdetik.

A szállítás befejezésének határ idejéig folyó évi június hó 1 napjában állapították meg.

A versenyezni óhajtok felhivatnak hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elváltására vonatkozó az engedélyezett költség utáni számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánat pénzzel ellátott zárt ajánlatokat a kitűzött nap 9.1/2. óráig hozzám annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek, a nevezett m. kir. állam építészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Debrecen, 1905 január 10-én.

Rásó Gyula

kir. tanácsos Alispán.

HIRDETÉSEK

jutányos árban

„felvétetnek“

a Szabadság kiadóhivatalában.

Telefon 275.

Oh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és
elnyájkásodás ellen
gyors és biztos hatásuk
Egger mellpasztilláj
az étvágyat nem rontják
és kitűnő ízűek,
Doboza 1 korona és 2
korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR“
GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor,
Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szilc
Ferenc, Tóth Béla gyógyszerárán.

MAGYAR REGÉNYIRÓK.

Megjelent az első sorozat. Tartalma:
Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrady Antal.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két köt. Illusztr. R. Hirsch Nelli.
Pálffy Albert: Esztike kisasszony professzora. Illusztr. Márk Lajos.
Vadnai Károly: A kistündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti:

MIKSZÁTH KÁLMÁN

ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását — öleli fel.

AZ ÍRÓK NEVSORA.	Baksay Sándor	Dóci Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos	AZ ÍRÓK NEVSORA.
	Benickyné Bajza Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly	
	Beöthy László	Fáy András	B. Józsika Miklós	B. Podmaniczky Frigyes	Vas Gereben	
	Beöthy Zsolt	Gaal József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferenc	Verseghy Ferenc	
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula	
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie	
	Degré Alajos	Hercegh Ferenc	Mikszáth Kálmán	Toldy István		

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papíros.

Diszkrét izlésű, diszes bekötési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A cégtől
szennel megrendelem a
„MAGYAR REGÉNYIRÓK”
című gyűjteményes vállalat hatvan kötetét, vászonkötésben 300 kor.-ért:
a) négy koronás havi részletfizetés mellett,
b) félévenként fizetendő 25 kor. utánvét mellett.

A nem kívánt módozat törölendő.

Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904. szeptember hótól kezdve félévenként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti cégnél fizetendők be mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes vételár esedékessé válik. Az első részlet utánveendő.

Szöbeli megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet:

Név és állás:

A „Magyar Regényírók”

minden művelt magyar uri család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félévenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben **300 kor.** Törleszthető havi **4 koronás** részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet.

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

164 sz.—1905.

Hirdelmény.

Hajdúvármegye kir. tanácsos alispánja 1905 évi január 10-én kelt 164. sz. végzésével a hajduhadházi polgári th. ut 12 886-15.5 km szakaszára szükséges a hajduböszörményi vasuti állomás mellett levő kő kavics és zuzalék kifuvározását 10 515 k. 09 fösszegeéréjéig engedélyezte

A fentemlített munkálat fogantatásának biztosítása céljából az 1905 évi január hó 24-ik napjának d. e. 10¹/₂-órájára, a hajdúvármegyei alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A kiszállítás az 1905 évi június hó 1-ig befejezendő, még pedig a már kész uttestre azonnal megkezdendő, aki nemépitett szaka szokra, földmunka befejezése után.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalásárvonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletek feltételekben előirt 5%-nyi bántpénzzel látott zárt ajánlataikat, a kitűzött nap 9¹/₂ órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe vételni nem fognak.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépi észeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthők.

Kelt Debreczenben 1905 január 10-én

Rásó Gyula

kir. tanácsos alispán

PLOMBUS New-York, 104. E. 106. Str.

PLOMBUS!

250,000 hálairat 1 év alatt!

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
büzösszáj

Fenti betegségeknek előidézói kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus“-szal mindenki maga plombirozhatja

fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

Plombusne hiányozzék egy háznál se az egyszeri csekély kiadás százszoros kamatja; a nyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség neto vabbja!

Ára egy adagnak, mely 5-6 odvas fogra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bérhova. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képvisellettől, melynek címe:

„Plombus“ szétküldés, Pásztó Heves-me.

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág termében volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág termében bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyrebecsült vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

Paczelt János.

műkertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítatik, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

Első kézből a gyárban vásárol Ön olcsón legjobban.
Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyárban.

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított árogató és hangfokozó gerenda feltalálója.

BUDAPEST, II., LANCHID-U. 5. SZ.

Ájánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges cialitás) fa-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedük. 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, forinttól feljebb legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyab hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítás 4—frt.

TÁROGATÓ.

rózsafából, ujezűst billentyűvel és iskolával, 30.—frttól feljebb **Harmoniumok** világhírű legjobb gyártmány 65.—frttól feljebb

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett jutányos árban, elismert jó minőség. a hadsereg és a legtöbb katona zenekaroknak szállítója vagyok.

Harmonikák, legjobb, erős elpusztíthatatlan hangokkal, 2 50- 3.—, 4.—, 5.—forinttól feljebb. **különleges** acél hanghangversenyharmonikák, saját minták.

Javítások az összes hangszereken, különleges szakszerű pontossággal, jutányos árban eszközölkötenek,

Kezesség minden egyes hangszernél.

Hivitel egyetlen és kicsinyben

Arjegyzék minden hangszerről kívánata ingyen és bérmentve küldetük,

